

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt fredag den 6. april 2018

Sag 233/2017

X2kærer Østre Landsrets afgørelse i sagen:

Anklagemyndigheden

mod

T2

(advokat Michael Juul Eriksen)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Retten i Svendborg den 4. september 2017 og af Østre Landsrets 21. afdeling den 14. september 2017.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Marianne Højgaard Pedersen, Poul Dahl Jensen og Lars Hjortnæs.

Påstande

X2 har nedlagt påstand om, at Østre Landsrets kendelse af 14. september 2017 ændres, således at det fastslås, at tilhørerne burde have fået adgang til at overvære retsmødet på samme vilkår som alle andre.

Anklagemyndigheden har påstået afvisning for så vidt angår kære indgivet af X2. Såfremt kæremålet tillades admitteret for så vidt angår T2 har anklagemyndigheden påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

T2 blev tiltalt for bl.a. medvirken til et groft overfald mod en fængselsbetjent. Han blev ved Retten i Svendborgs dom af 28. september 2017 frifundet for denne del af tiltalen. Dommen blev anket til Østre Landsret til domfældelse i overensstemmelse med tiltalen for byretten.

Hovedforhandlingen mod T2 og en medtiltalt begyndte ved Retten i Svendborg den 4. september 2017. Begge de tiltalte var efter det oplyste tilknyttet bandegrupperingen B1, T2 angiveligt som præsident.

Forud for hovedforhandlingen foretog Fyns Politi en risikovurdering, og der blev afholdt et møde mellem Fyns Politi og retspræsidenten for Retten i Svendborg. Det blev i den forbindelse aftalt, at personer med banderelationer og andre utryghedsskabende personer skulle afvises ved hovedindgangen til retten. Om sikkerhedsforanstaltninger var i politiets operationsbefaling anført bl.a., at det med baggrund i trusselvurderingen var vigtigt, at der var sikkerhed, ro og orden og tryghed om retsmødet, hvorfor der etableredes adgangskontrol til domhuset, således at B1 og sympatisører samt andre utryghedsskabende personer blev afvist ved hovedindgangen, medmindre de pågældende kunne fremvise en vidneindkaldelse. Med hensyn til familie til de tiltalte skulle det begrænses til forældre. En politiinspektør godkendte, at der etableredes adgangskontrol, og retspræsidenten tiltrådte sikkerhedsforanstaltningerne. Om morgenen den 4. september 2017 blev sikkerhedsforanstaltningen ændret således, at de tiltaltes familier tillige omfattede ægtefæller og samleverer.

Som følge af adgangskontrollen blev X2 nægtet adgang til retsmødet den 4. september 2017. Politiet vurderede, at han havde tilknytning til B1 og afviste ham i medfør af politilovens § 4, stk. 2. Relationen mellem T2 og X2 er uvis. I byretten blev X2 præsenteret som T2's bror, mens han for landsretten blev præsenteret som T2's farbror. Dette kan imidlertid ikke bekræftes af udskrifter fra CPR. Udover X2 blev tillige en anden person, X3, der efter det oplyste er svoger, og som ligeledes har tilknytning til B1, afvist af politiet.

Afvisningen af de to tilhørere blev efter oplæsningen af anklageskriftet og de to tiltaltes stillingtagen hertil indbragt for retten af T2's beskikkede forsvarer. Han gjorde gældende, at afvisningen var uberettiget og uhjemlet. På retsformandens forespørgsel oplyste anklageren, at trusselsituationen i sagen var vurderet høj og henviste til indsatslederen for yderligere oplysninger. Indsatslederen kom herefter til stede og oplyste, at de politimæssige tiltag var iværksat for, at retshandlingen kunne forløbe i god ro og orden, og at politiet havde oplysninger om, at de tiltalte tidligere havde plejet omgang med det kriminelle miljø. Hvis der var mange til stede i retssalen, kunne det udvikle sig. Forsvareren protesterede mod, at de to

tilhørere var blevet udelukket fra retsmødet, og gjorde endvidere gældende, at Fyns Politi ikke under et møde med rettens præsident, hvor forsvarerne ikke deltog, på forhånd kunne bestemme, hvem der måtte deltage i retsmødet, og at en eventuel afvisning i givet fald skulle ske i medfør af retsplejelovens § 28 b, stk. 3. Anklageren påstod foranstaltningen opretholdt.

Retsformanden afsagde herefter følgende kendelse:

”Det er oplyst, at politiet i forlængelse af et møde med bl.a. rettens præsident har besluttet at iværksætte adgangskontrol ved retsbygningen under hele hovedsagens forløb. Det må antages, at beslutningen er truffet i medfør af politilovens § 4, stk. 2. Det er oplyst, at politiets instruks omfatter personer med bandetilknytning og øvrige utryghedsskabende personer, som politiet er beføjet til at afvise ved rettens indgang. Nære familiemedlemmer og andre tilhørere, der ikke opfylder denne beskrivelse, er ikke omfattet af instruksen. Aktuelt er det oplyst, at en bror, X2, og en svoger, X3 til tiltalte T2 – begge med tilknytning til B1 – er blevet afvist ved indgangsdøren.

Efter Højesterets afgørelse af den 4. juni 2013 (U2013.2571H) udelukker politiets kompetence efter politilovens § 4 ikke, at retten udøver sin kompetence til at sikre sig, at retsplejelovgivningen, herunder kravet til offentlig rettergang, bliver iagttaget. Retsformandens kompetence hertil må anses for udledt af hans originære retsledelseskompetence, der generelt bl.a. kommer til udtryk i retsplejelovens § 150 og § 151 og mere specielt i § 28 b, stk. 3.

Politiets beslutning er efter det oplyste foretaget på grundlag af en høj trusselsvurdering. Under hensyn hertil og til karakteren af forhold 1 og 10 og oplysningerne om de tiltaltes bandetilhørsforhold, finder retten, at politiet har haft tilstrækkeligt grundlag for at etablere adgangskontrol til retsbygningen. Da afvisningen af personer samtidig er begrænset til personer med bandetilhørsforhold og øvrige utryghedsskabende personer, er politiets foranstaltning proportional, og retten finder ikke grundlag for at tilsidesætte eller ændre politiets foranstaltning generelt og fremadrettet.

Der må tillægges politiet en vis skønsmargin ved administrationen af foranstaltningen, herunder ved vurderingen af ”utryghedsskabende personer”. Retten finder på det foreliggende grundlag ikke, at der er anledning til at tilsidesætte politiets vurdering ved afvisningen af de 2 konkret navngivne personer.

Hvis tilhørere, der er blevet afvist adgang til retsbygningen af politiet, mener sig afvist med urette i forhold til ovennævnte kriterier, vil rettens formand kunne tage konkret stilling til, om den eller de pågældende, kan tillades adgang til retsbygningen og rets-salen.

Derfor bestemmes:

Politiets beslutning om generelt under hovedforhandlingen at afvise personer med bandetilknytning eller øvrige utryghedsskabende personer ved indgangen til retsbygningen tilsidesættes eller ændres ikke.

Rettens formand kan tage stilling til spørgsmål om adgang til retsbygningen og retsalen for så vidt angår personer, der i henhold hertil mener sig afvist med urette.

Politiets beslutning om afvisning af X2 og X3 tilsidesættes ikke.”

Advokat Michael Juul Eriksen kærede ved kæreskrift af 4. september 2017 på vegne af X2 byrettens kendelse til Østre Landsret. Anklagemyndigheden påstod kendelsen stadfæstet.

Østre Landsret stadfæstede ved kendelse af 14. september 2017 byrettens kendelse med følgende begrundelse:

”Kæremålet angår, om det var med rette, at byretten ikke tilsidesatte politiets beslutning, hvorefter X2 blev afvist fra hovedforhandlingen og dermed blev udelukket fra at overvære straffesagen mod sin nevø. I straffesagen er nevøen tiltalt for et groft overfald på en fængselsfunktionær.

Det er oplyst, at politiet og Retten i Svendborg ved præsidenten har indgået aftale om, at personer med bandetilknytning og i øvrigt utryghedsskabende personer ikke gives adgang til retsbygningen under sagen. Politiets indsatsleder har oplyst for byretten, at de politimæssige tiltag er iværksat for at sikre, at retshandlingen kan forløbe i god ro og orden.

X2 og en yderligere person blev afvist af politiet den 4. september 2017, da de ønskede adgang til hovedforhandlingen. For byretten har anklageren oplyst, at begge personer af politiet anses for at være tilknyttet bandegrupperingen B1.

Det var herefter ikke i strid med retsplejelovgivningens krav om offentlig rettergang eller retsplejemæssige hensyn i øvrigt, at byretten ikke tilsidesatte politiets afvisning af X2”

Advokat Michael Juul Eriksen søgte herefter den 28. september 2017 som forsvarer for T2 Procesbevillingsnævnet om tredjeinstansbevilling. Anklagemyndigheden udtalte sig imod tredjeinstansbevilling. Ved brev af 16. november 2017 meddelte Procesbevillingsnævnet T2 tilladelse til kære til Højesteret. Den 14. december 2017 kærede X2 kendelsen til Højesteret.

Anbringender

X2 har vedrørende spørgsmålet om rette kærende anført navnlig, at det var en fejl, at ansøgningen til Procesbevillingsnævnet om kæretilladelse blev indgivet af tiltalte i sagen, T2, og at det rettelig burde have fremgået, at ansøgningen blev indgivet på vegne af X2, der har en retlig interesse i sagen. Det skyldtes udelukkende en fejl på advokat Michael Juul Eriksens kontor. Advokatfejl får almindeligvis ikke betydning til skade for klienten, herunder i sager vedrørende overskridelse af ankefrister mv., når advokatfejlen ikke skyldes grunde, som kan tilregnes klienten.

Hertil kommer, at også T2 har en retlig interesse i spørgsmålet, idet han bl.a. ønskede, at familien fik mulighed for at overvære sagen, ligesom spørgsmålet er af principiel betydning.

Vedrørende afvisningen af tilhørerne er anført navnlig, at retten ikke kan udelukke en bred kreds af personer fra et offentligt retsmøde på grund af en formodning om, at de pågældende ikke kan holde sig inden for rammerne af retsplejelovens § 151 og i øvrigt overlade det til politiets skøn at vurdere dette. Højesteret har i UfR 2013.2571 fastslået, at der skal foretages en konkret vurdering, således at offentligheden i retsplejen ikke udhules.

Rettens hjemmel til at nægte personer adgang til et offentligt retsmøde findes i retsplejelovens § 28 b, stk. 3. Dette kræver, at personernes tilstedeværelse kan påvirke tiltaltes eller eventuelle vidners forklaringer. De to afviste tilhørere er i familie med T2 og bekendte til den anden tiltalte, T1, og begge de tiltalte var indforståede med, at tilhørerne var til stede under hovedforhandlingen. Der var heller ingen vidner, der havde fremsat indvendinger mod, at tilhørerne var til stede under hovedforhandlingen, og såfremt det havde været tilfældet, måtte situationen afklares konkret.

Af ordlyden af retsplejelovens § 151 kan udledes, at hvis en person under et retsmøde ikke overholder de instrukser, der er givet, eller i øvrigt opfører sig støjende eller på anden måde påvirker hovedforhandlingen, kan personen bortvises fra retssalen. Der findes modsat ikke hjemmel i retsplejelovens § 151 til, at vurderingen om udelukkelse af visse persongrupper kan foretages på forhånd, således at rettens formand kan nægte en bred kreds af personer adgang til et offentligt retsmøde på baggrund af en formodning fra politiet om, at de pågældende ikke kan holde sig inden for rammerne af retsplejelovens § 151. Indsatslederen forklarede, at politiets vurdering var baseret på, at tilhørerne efter politiets opfattelse ikke kunne opføre sig or-

dentligt under retsmødet, hvilket så tilsyneladende gjaldt for en meget bred kreds af personer. Politiet har således ikke foretaget en konkret vurdering i forhold til den enkelte person, og med den valgte fremgangsmåde vil retten aldrig få lejlighed til konkret at vurdere, om betingelserne for at nægte adgang for personer, der er stille og rolige og på ingen måde er banderelaterede, er opfyldt. Derved sker der en alvorlig udhuling af princippet om offentlighed i retsplejen.

Retten kan således ikke nægte en meget stor og bred kreds af personer adgang til et offentligt retsmøde baseret på en formodning om, at de pågældende ikke kan holde sig inden for rammerne af retsplejelovens § 151 og i øvrigt overlade det til politiets skøn at vurdere dette. De pågældende får derved frataget deres mulighed for at få prøvet og eventuelt kæret, om betingelserne for at fravige offentlighedsprincippet i forhold til dem er til stede. I modsat fald vil denne afgørelse generelt tillade, at det er politiet, der regulerer, hvem der skal have adgang på baggrund af, at man anteciperer overtrædelse af rammerne i retsplejelovens § 151, uden at der er noget konkret, der tilsiger, at dette skulle ske. Med landsrettens kendelse vil der i fremtiden kunne opstå en uheldig og utilsigtet retstilstand, hvor der på forhånd vil kunne udelukkes store personkredse fra at overvære retssager, uden at betingelserne herfor er opfyldt.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at kæremålet skal afvises, da kæremålet efter advokat Michael Juul Eriksens bemærkninger må forstås således, at det er indgivet af X2, som imidlertid ikke har fået tilladelse af Procesbevillingsnævnet til at kære til Højesteret, jf. retsplejelovens § 973. Det forhold, at der er begået advokatfejl, kan ikke medføre, at kæremålet admitteres, da der ikke er hjemmel til, at Højesteret kan se bort fra en manglende kæretilladelse, uanset årsagen hertil. X2 må i stedet rette henvendelse til Procesbevillingsnævnet og søge at opnå kæretilladelse, selv om ansøgningen er fremsat for sent, jf. retsplejelovens § 973, jf. § 968 a, stk. 2.

Det tiltrædes, at T2 har en retlig interesse i kæremålet, idet han som tiltalt i sagen kan have interesse i, at retsmødet er offentligt tilgængeligt, herunder at hans familie har mulighed for at overvære sagen, jf. UfR 2013.2571, hvor det var de tiltalte i sagen, der kærede kendelsen til Højesteret. Henset til, at T2 har en retlig interesse i kæremålet, udtaler anklagemyndigheden sig efter omstændighederne ikke imod, at kæremålet admitteres for så vidt angår T2.

Såfremt kæremålet admitteres, gøres det gældende, at selv om det klare udgangspunkt er, at retsmøder er offentlige, jf. retsplejelovens § 28 a, angiver loven samtidig en række bestemmelser om begrænsning af tilhørere til retsmøder (§ 28 b) og dørlukning (§§ 29-29 e), hvor kompetencen er tillagt retten. Herudover kan retsformanden udvise tilhørere af retssalen, jf. retsplejelovens § 151. Efter politilovens § 4 har politiet – af hensyn til at forebygge fare for forstyrrelse af den offentlige orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed – kompetence til at rydde og afspærre samt etablere adgangskontrol til områder.

Højesteret har i UfR 2005.2436 og UfR 2013.2571 mere generelt angivet en ramme for kompetencefordelingen mellem retten og politiet i relation til bl.a. adgangskontrol i forbindelse med afviklingen af en retssag. Højesteret fandt, at kompetencen i relation til disse spørgsmål tilkom politiet i medfør af politilovens § 4, idet den dømmende ret af egen drift eller efter anmodning påser den politimæssige foranstaltnings overensstemmelse med retsplejemæssige hensyn. Højesteret anførte endvidere, at prøvelsen sker på det grundlag, som byretten har, eller som byretten med rimelighed kan tilvejebringe bl.a. ved uddybende spørgsmål til den mødende anklager.

I den foreliggende sag har politiet i medfør af politilovens § 4 truffet beslutning om adgangskontrol i forbindelse med afviklingen af hovedforhandlingen. Retten har herefter på begæring foretaget en prøve af den etablerede adgangskontrol og nægtelsen af at lade X2 deltage i retsmødet. Retten har herved foretaget en konkret vurdering på baggrund af bl.a. vidneførsel af den ansvarlige polititjenestemand. Der ses ikke at have foreligget konkrete oplysninger for retten, som skulle indikere, at den etablerede adgangskontrol skulle rejse spørgsmål om adgangskontrollens overensstemmelse med retsplejelovgivningen og retsplejemæssige hensyn.

Det kan endvidere ikke anses for en betingelse, at afviste personer rent faktisk har haft adgang til retsmødet. Dette vil jo kunne betyde, at der netop opstår fare for forstyrrelse af den offentlige orden samt enkeltpersoners sikkerhed. Heller ikke det forhold, at adgangskontrollen forinden var aftalt med rettens præsident, er problematisk, men et naturligt og hensigtsmæssigt led i forberedelsen af sagen, at retten orienteres om politiets sikkerhedsvurdering og forventede tiltag i den forbindelse. Om denne orientering sker skriftligt, telefonisk eller ved et møde, kan ikke anses for afgørende.

I den foreliggende sag har byretten ved kendelsen efter begæring konkret foretaget en prøvelse af adgangskontrollen og afvisningen af X2 og begrundet kendelsen, hvorfor det ikke kan lægges til grund, at spørgsmålet konkret har været afgjort på forhånd.

Højesterets begrundelse og resultat

Byretten traf ved kendelse af 4. september 2017 afgørelse om ikke at tilsidesætte politiets beslutning om at afvise X2 og X3 ved indgangen til retsbygningen. Landsretten stadfæstede, at politiets afvisning af X2 ikke blev tilsidesat.

Kæremålet for Højesteret angår, om det var med rette, at X2 blev udelukket fra at overvære hovedforhandlingen.

Kæreberettigelse

Tiltalte i sagen, T2, har søgt om og har fået Procesbevillingsnævnets tilladelse til at kære afgørelsen til Højesteret, mens tilhøreren, X2, har kæret afgørelsen til først landsretten og nu Højesteret.

Landsrettens afgørelse i en kæresag kan kun kæres med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. retsplejelovens § 973, 1. pkt. X2 har ikke fået tilladelse til at kære kendelsen. Højesteret har ikke hjemmel til at se bort fra, at der ikke foreligger en kæretiladelse, og X2's kæremål skal derfor afvises.

Anklagemyndigheden har efter omstændighederne ikke udtalt sig imod, at kæremålet admitteres for så vidt angår T2.

T2 har fået Procesbevillingsnævnets tilladelse til at kære til Højesteret. Selvom kendelsen ikke var direkte rettet mod T2, har han retlig interesse i at få behandlet kæremålet, idet han er tiltalt i sagen, og idet det på det foreliggende grundlag må antages, at X2 er i familie med T2. Højesteret admitterer herefter kæremålet for så vidt angår T2, således at den påstand, der er nedlagt af X2 anses for nedlagt af T2.

Kompetencespørgsmålet

Som anført i Højesterets kendelse af 4. juni 2013 (UfR 2013.2571) har politiet bl.a. til opgave at forebygge fare for forstyrrelse af den offentlige orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, jf. politilovens § 4, stk. 1. I det omfang det er nødvendigt for at forebygge den nævnte fare, kan politiet rydde og afspærre områder samt etablere adgangskontrol til områder, jf. politilovens § 4, stk. 2. Efter disse bestemmelser kan politiet også etablere adgangskontrol i forbindelse med hovedforhandlingen i f.eks. en straffesag og nægte personer adgang til retsbygningen og dermed til at overvære hovedforhandlingen. Politiets dispositioner efter politilovens § 4 kan indbringes for politidirektøren, hvis afgørelser kan påklages til Rigspolitechefen som led i den administrative rekurs, jf. retsplejelovens § 109. En afgørelse efter politilovens § 4 kan endvidere efterprøves ved domstolene ved anlæg af en civil retssag, jf. grundlovens § 63. Det er rettens opgave i forbindelse med en retssag, f.eks. en straffesag, at sikre sig, at retsplejelovgivningen, herunder kravet om offentlig rettergang, bliver overholdt, og at retsplejemæssige hensyn i øvrigt bliver iagttaget. Politiets kompetence efter politilovens § 4 udelukker ikke, at retten af egen drift eller efter anmodning træffer afgørelse om, hvorvidt politiets dispositioner efter politilovens § 4 er i overensstemmelse med retsplejelovgivningen og retsplejemæssige hensyn.

Byrettens prøvelse af politiets adgangskontrol i en sag som den foreliggende består i – på det grundlag som byretten havde, eller som byretten kunne tilvejebringe bl.a. ved uddybende spørgsmål til den mødende anklager – at bedømme, om politiets beslutning om at nægte en person adgang til retsbygningen er i overensstemmelse med retsplejelovgivningens krav om offentlig rettergang.

Den konkrete vurdering

I den foreliggende sag blev spørgsmålet om afvisningen af X2 som tilhører indbragt for retten kort efter hovedforhandlingens begyndelse, idet de tiltaltes beskikkede forsvarere protesterede mod, at politiet havde nægtet ham adgang til hovedforhandlingen. På retsformandens forespørgsel oplyste anklageren, at trusselsituationen i sagen var vurderet høj og henviste til indsatslederen for yderligere oplysninger. Retsformanden tilkaldte herefter indsatslederen, som kom til stede for at forklare om baggrunden for at nægte X2 og yderligere en person adgang til retsmødet. Indsatslederen oplyste, at de politimæssige tiltag var iværksat for, at retshandlingen kunne forløbe i god ro og orden. Politiet var i besiddelse af oplysninger om, at de tiltalte tidligere havde plejet omgang med det kriminelle miljø, og at det kunne udvikle sig,

hvis der var for mange til stede i retssalen. Forespurgt aft2'sbeskikkede forsvarer oplyste indsatslederen, at den medtaltale ikke havde noget at frygte fra de pågældende tilhørere. Efter at have hørt parternes argumenter for og imod nægtelse af adgang for de to tilhørere afsagde retsformanden bl.a. med henvisning til Højesterets kendelse i UfR 2013.2571 kendelse om, at han ikke fandt grundlag for at tilsidesætte politiets beslutning om at afvise de to tilhørere.

Højesteret finder på den anførte baggrund, at retsformanden tog konkret stilling til, om afvisningen skulle tilsidesættes ud fra retsplejeloggivningen og retsplejemæssige hensyn.

Højesteret finder ikke grundlag for at tilsidesætte retsformandens vurdering.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens afgørelse.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

Statskassen skal betale kæresagens omkostninger for Højesteret.

S2356000- NHJ

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS RETSBOG

Den 14. september 2017 holdt Østre Landsret møde i Domhuset, Albanigade 30, Odense.

Som dommere fungerede landsdommerne Taber Rasmussen, Henrik Gam og Rasmus Bjerre (kst.), førstnævnte som rettens formand.

Der foretoges

21. afd. nr. S-2356-17:

Anklagemyndigheden

mod

1) T1

(advokat Janus Malcolm Pedersen, besk.)

2) T2

(advokat Michael Juul Eriksen, besk.)

Ingen var indkaldt eller mødt.

Advokat Michael Juul Eriksen har på vegne af X2 kæret Svendborg Rets kendelse af 4. september 2017. Ved kendelsen blev bestemt, at politiets beslutning om at afvise X2 fra retsmødet ikke blev tilsidesat. Ved kendelsen er blandt andet henvist til UfR 2013.2571 H.

Der fremlagdes udskrift af retsbogen fra Svendborg Ret (R3-886/2017) med bilag, rettens fremsendelsesbrev af 5. september 2017, kæreskrift af 4. september 2017 fra advokat Michael Juul Eriksen samt kæresvarskrift af 5. september 2017 fra anklagemyndigheden.

Advokat Michael Juul Eriksen har gjort gældende, at retsformanden burde have tilsidesat politiets afvisning af X2, der er tiltalte T2's onkel. Til støtte for dette er anført, at der ikke foreligger oplysninger om, at vidner eller tiltalte skulle være utrygge ved X2's tilstedeværelse under hovedforhandlingen. Desuden er anført, at der ikke er hjemmel i retsplejeloven til, at rettens formand nægter en bred kreds af personer adgang til et offentligt retsmøde baseret på en formodning om, at de pågældende ikke kan holde sig inden for rammerne af retsplejelovens § 151.

Anklagemyndigheden har påstået kendelsen stadfæstet. Til støtte for dette er henvist til, at politiets foranstaltning er besluttet efter et møde mellem Fyns Politi og Retten i Svendborg, hvor der var enighed om ikke at tillade personer med bandetilknytning eller i øvrigt utryghedsskabende personer som tilhørere under hovedforhandlingen.

Efter votering afsagdes

k e n d e l s e :

Kæremålet angår, om det var med rette, at byretten ikke tilsidesatte politiets beslutning, hvorefter X2 blev afvist fra hovedforhandlingen og dermed blev udelukket fra at overvære straffesagen mod sin nevø. I straffesagen er nevøen tiltalt for et groft overfald på en fængselsfunktionær.

Det er oplyst, at politiet og Retten i Svendborg ved præsidenten har indgået aftale om, at personer med bandetilknytning og i øvrigt utryghedsskabende personer ikke gives adgang til retsbygningen under sagen. Politiets indsatsleder har oplyst for byretten, at de politimæssige tiltag er iværksat for at sikre, at retshandlingen kan forløbe i god ro og orden.

X2 og en yderligere person blev afvist af politiet den 4. september 2017, da de ønskede adgang til hovedforhandlingen. For byretten har anklageren oplyst, at begge personer af politiet anses for at være tilknyttet bandegrupperingen B1

Det var herefter ikke i strid med retsplejelovgivningens krav om offentlig rettergang eller retsplejemæssige hensyn i øvrigt, at byretten ikke tilsidesatte politiets afvisning af X2

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Det stadfæstes, at politiets afvisning af X2 ikke er tilsidesat.

Sagen sluttet.

Retten hævet.

(Sign.)

_____
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 14-09-2017

Nanna Jensen
retsassistent

Udskrift af retsbogen

Den 4. september 2017 kl. 09.30 blev retten sat af dommerne Gert Holst Matthiesen (retsformand), Bente Thanning og Ulla Storm og med nævninger.

Retsmødet var offentligt.

Rettens nr. R3-886/2017
Politiets nr. 2300-73112-00011-16

Anklagemyndigheden

mod

T1

cpr-nummer og

T2

cpr-nummer

Anklager Kirsten Flummer var mødt for anklagemyndigheden.

Der blev fremlagt anklageskrift af 17. august 2017 med bilag samt nævningeliste.

Advokat Janus Malcolm Pedersen var mødt som beskikket forsvarer for T1

Advokat Michael Juul Eriksen var mødt som beskikket forsvarer for T2

Tiltalte T1 var fremstillet og bekræftede sit navn og sin fødselsdato.

Tiltalte T2 var fremstillet og bekræftede sit navn og sin fødselsdato.

Advokat Karsten Høj var mødt som bistandsadvokat for X1

Som nævninger var mødt

1. N1
2. N2
3. N3
4. N4
5. N5
6. N6

og som suppleant

7. N7

Nævningerne indtog deres pladser i den udtagne rækkefølge.

Der var udleveret anklageskrift, bevisfortegnelse og tidsplan til nævningerne og suppleanten, der endvidere var i besiddelse af ekstrakten elektronisk.

Retsformanden bemærkede, at retsplejelovens § 66, stk. 2, var iagttaget.

Retsformanden vejledte nævningerne om reglerne i retsplejelovens § 889, stk. 1.

Nævningerne aflagde nævningeløftet.

Anklageskriftet blev læst op.

Tiltalte T1 nægtede sig skyldig i forhold 1 og i forholdene 8-12. Tiltalte erkendte sig skyldig i forholdene 2-6.

Tiltalte T2 nægtede sig skyldig i forholdene 9-11. Tiltalte erkendte sig skyldig i forhold 7.

Forsvareren for tiltalte T2, advokat Michael Juul Eriksen, bemærkede, at han var blevet oplyst, at en tilhører med tilknytning hans klient var blevet afvist ved indgangsdøren til retsbygningen.

Han gjorde gældende, at en sådan afvisning er uberettiget og uhjemlet og henviste herved til U 2013.2571H.

Anklageren oplyste, at hende bekendt er der blevet afvist én person, X2, der er tiltalte T2's bror, og som har tilknytning til B1.

Afvisningen er en følge af en aftale, der er indgået mellem bl.a. Fyns Politi og Rettens Præsident, hvorefter personer med bandetilknytning og utrygheds-skabende personer ikke bliver tiladt adgang til retsbygningen og retsalen.

På retsformandens opfordring undersøgte anklageren, om der er yderligere personer, der er blevet afvist ved indgangen.

Hun oplyste, at en person ved navn X3, der er svoger til tiltalte T2 og har tilknytning til B1, tillige er blevet afvist.

På retsformandens spørgsmål oplyste anklageren, trusselssituationen i sagen er vurderet høj. Hun oplyste, at indsatslederen muligt kan bidrage med yder-

ligere oplysninger vedrørende trusselvurderingen.

Retsformanden opfordrede anklageren til at anmode indsatslederen om at komme til stede med henblik på yderligere belysning af baggrunden for politets vurdering.

Indsatsleder V1 kom til stede og tog plads i vidneskranken.

Han oplyste, at de politimæssige tiltag er iværksat for at retshandlingen kan forløbe i god ro og orden. Politiet er i besiddelse af oplysninger om, at de tiltalte tidligere har plejet omgang med det kriminelle miljø. Hvis der er mange til stede i retsalen kan det udvikle sig.

Forespurgt af forsvareren, advokat Michael Juul Eriksen, oplyste indsatslederen, at tiltalte T1 ikke har noget at frygte fra de pågældende.

Forsvareren, advokat Michael Juul Eriksen protesterede mod, at de pågældende tilhørere er blevet udelukket fra retsmødet. Fyns Politi kan ikke under et møde med rettens præsident - hvor forsvarerne ikke deltager - på forhånd bestemme, hvem der må deltage i retsmødet. Det har Højesteret taget stilling til i en dom fra 2013.

Hjemlen for at afvise tilhørere skal findes i retsplejelovens § 28 b, stk. 3, og betingelserne i denne bestemmelse er ikke opfyldt, allerede fordi der ikke er grund til at antage, at nogle af de tiltalte ikke vil afgive en sandfærdig forklaring, hvis de pågældende er til stede. Hvis der senere under hovedforhandlingen opstår et problem i forhold til et vidne, der føler sig utryk, kan retsformanden tage stilling til spørgsmålet.

Forsvareren, advokat Janus Malcolm Pedersen tilsluttede sig advokat Juul Eriksens bemærkninger. Han anførte, at der skal tages konkret stilling.

Anklageren påstod foranstaltningen opretholdt og de pågældende tilhørere udelukket. Hun anførte, at foranstaltningen er rettet mod bandemedlemmer og utryghedsskabende personer. Formålet er at beskytte rettens værdighed og vidners sikkerhed. Foranstaltningen er anlagt på hele sagen. Det er kun personer med banderelationer og utryghedsskabende personer, der bliver afvist. Det gælder ikke nære familiemedlemmer, f.eks. forældre, ægtefæller eller kærester. Hun oplyste supplerende til vurderingen af trusselsniveauet, at kriminalforsorgens personale har udtrykt bekymring for at blive indkaldt til sagen.

Retsformanden afsagde følgende

Kendelse:

Det er oplyst, at politiet i forlængelse af et møde med bl.a. rettens præsident har besluttet at iværksætte adgangskontrol ved retsbygningen under hele ho-

vedsagens forløb. Det må antages, at beslutningen er truffet i medfør af politilovens § 4, stk. 2. Det er oplyst, at politiets instruks omfatter personer med bandetilknytning og øvrige utryghedsskabende personer, som politiet er beføjet til at afvise ved rettens indgang. Nære familiemedlemmer og andre tilhørere, der ikke er opfylder denne beskrivelse, er ikke omfattet af instruksen. Aktuelt er det oplyst, at en bror, X2, og en svoger, X3, til tiltalte T2 - begge med tilknytning til B1 - er blevet afvist ved indgangsdøren.

Efter Højesterets afgørelse af den 4. juni 2013 (U2013.2571H) udelukker politiets kompetence efter politilovens § 4 ikke, at retten udøver sin kompetence til at sikre sig, at retsplejelovgivningen, herunder kravet til offentlig rettergang, bliver iagttaget. Retsformandens kompetence hertil må anses for udledt af hans originære retsledelseskompetence, der generelt bl.a. kommer til udtryk i retsplejelovens § 150 og § 150 og mere specielt i § 28 b, stk. 3.

Politiets belutning er efter det oplyste foretaget på grundlag af en høj truslevurdering. Under hensyn hertil og til karakteren af forhold 1 og 10 og oplysningerne om de tiltaltes bandetilhørsforhold, finder retten, at politiet har haft tilstrækkeligt grundlag for at etablere adgangskontrol til retsbygningen. Da afvisningen af personer samtidig er begrænset til personer med bandetilhørsforhold og øvrige utryghedsskabende personer, er politiets foranstaltning proportional, og retten finder ikke grundlag for at tilsidesætte eller ændre politiets foranstaltning generelt og fremadrettet.

Der må tillægges politiet en vis skønsmargin ved administrationen af foranstaltningen, herunder ved vurderingen af "utryghedsskabende personer". Retten finder på det foreliggende grundlag ikke, at der er anledning til at tilsidesætte politiets vurdering ved afvisningen af de 2 konkret navngivne personer.

Hvis tilhørere, der er blevet afvist adgang til retsbygningen af politiet, mener sig afvist med urette i forhold ovennævnte kriterier, vil rettens formand kunne tage konkret stilling til, om den eller de pågældende, kan tillades adgang til retsbygningen og retsalen.

Derfor bestemmes:

Politiets beslutning om generelt under hovedforhandlingen at afvise personer med bandetilknytning eller øvrige utryghedsskabende personer ved indgangen til retsbygningen tilsidesættes eller ændres ikke.

Rettens formand kan tage stilling til spørgsmål om adgang til retsbygningen og retsalen for så vidt angår personer, der i henhold hertil mener sig afvist med urette.

Politiets beslutning om afvisning af X2 og X3 tilsidesættes ikke.

Anklageren forelagde sagen.

Retten hævet kl. 11.45 med henblik på frokostpause.

Retten sat på ny kl. 12.45.

Anklageren fortsatte forelæggelsen.

Sagen udsat.

Retten hævet kl.15.30.

Gert Holst Matthiesen

dommer

/sihan

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETEN I SVENDBORG, den 5. september 2017

Signe Møller

retsassistent